

סד :

עין משפט
גב מוצה

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מסורת הש"ס

16 ונתפחה תרומת מיט
היה, 17 ולקמן 18: 19
20 ערך בעל, 21 וסוף
פרק 22, 23 ונתפחה
היה שלקן בקליפיהן אל
אף שלק בנים קליפות
בקליפות או קליפות כשלקן
פי 24

תורה אור השל"ב

1. זאת בת היענה הוא
דברתו ואת היענה הוא
הגין לתינה
2. גם תנים חלוצו שר
היענה גוריהן בת עמי
לאכור כיענים במדות
א"כ ד ג
3. על זאת אספדה
ואילוקה אילכה שלול
וערום אעשה מספר
כתנים ואכל כבנות
יענה: מיכה א ח
4. ורבעו שם יענים
ומלאו בתיכם אדום
ישכנו שם בנות יענה
וישירם ירקרו שם
ישעירו י כא
5. התבדתי חות השדה
תנים ובנות יענה כי
נחתי במדבר מים נדירות
כישמן להשקות עמי
בחרתי: ישעיהו מג כ

הגהות הב"ח

16 תוב ד"ה ישע"ל כפי
והי אולל אדם דניס
או חגבים בין חיים בין
ומים. י"ב ע"ל חתום
ד"ה תמאי קמפניו נדף
ס"ו ע"ל: 17 ויהא
שנמלא וי' ויהא לוי אלו
נא אלא מחמת נשיה
הרגלו: 18 בא"י נוקח
תמקום וכריתו כי תמקום
כ"ל ויתנה כי תמקום:

הגהות מהר"ב

16 י"ה ויהא וי' פתוח
ל"ה תב"ה ויהא דם
א"י מלא לוי תמקום:

יעולי בנים. ביה טמאה שנמשכה עם הטוהרה: **מוסרופ.**
הטוהרין דמיא בעלמאס הוא ולא יבני עמלא באחריתא: **בנים**
מורוס. שאינן של זכר ואין אפרוח קלוח בהם לטולס: **נפש יספ**
תאלס. שאינו אסטניס ואין דעמו קלה בהם תאלס ואע"פ שיבנה
עליהם תרגולת ימים רבים: **והוא**
שנמלא הדם על הקשר שלה. הוא
זרע של תרגול הקשור בראש הכד
של ביה ומשם יצרת האפרוח מתחלת
וכיון דעדיין הוא שם לא תמסור בשאר
הבינה הלכך אוכל השאר אבל נמלא
על חלמון שלה כולה אסורה כדמפרש
לקמן דשדא מילכל כבולה תפסר
הקלקול כבולה: **על חלבון.** על הקשר
כדאמין: **תלל.** לשון שיעול ורעוהא:
איפכא פני פנא קמיא דא"י. תלל
אחד היה שונה אותה לפניו איפכא לא
שנו אלף שנמלא על חלמון שלה: **ואפי**
הוא דפרסא הכי. כדאמין לא שנו
אלף על חלבון: **יענים.** אלמא יענה
שמה ולא נת היענה: **ואכל כנסוס**
יענה. ואי ביה יענה כלום יש להם
פה: **וענה לו ב'.** והכי משמע כלל
העשו על בני יענה: **סכדני וגו'.**
ואי ביה מאי כבוד דעמי למענד:
תתמי

לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם
א"מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא תנו רבנן
16 יעולי ביצים מותרות: ביצים מותרות
נפש יפה תאכלם ונמצא עליה קורט רבי
זורק את הדם ואוכל את השאר אשר רבי
ירמיה והוא שנמצא על קשר שלה תני
דוסתאי אבוה דר' אפטוריקי לא שנו אלא
שנמצא על חלבון שלה אבל נמצא על
חלמון שלה אפי' ביצה אסורה מאי מעמא
דשדא תכלא בכולה א"ל רב גביהה מבי
כת"ל לרב אשי איפכא תני תנא קמיה דאביי
ואביי הוא דתרצה ניהליה הכי אמר חזקיה
מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מן התורה
שנאמר ואת בת היענה וכי בת יש לה
ליענה אלא איזו זו ביצה טמאה ולדמא היינו
שמייירו לא סלקא דעתך דרתיב יבת יענו
לאכור כיענים במדבר ולא והא כתיב יאעשה
מוסר כתנים ואכל כבנות יענה כיענה זו
שמתאבלת על בניה והא כתיב ושכנו שם
ששוכנת עם בניה והכתיב תכבדני חית
השדה תנים ובנות יענה ואי
סלקא דעתך ביצה ביצה בת מימר שירה
היא אלא כתיב היענה וכתוב
בת היענה ושאיני הכא דפסק ספרא
לשתי תיבות ומדפסיק להו ספרא
בתרי

היה טמאה שנמשכה עם הטוהרה: מוסרופ.
הטוהרין דמיא בעלמאס הוא ולא יבני עמלא באחריתא: בנים
מורוס. שאינן של זכר ואין אפרוח קלוח בהם לטולס: נפש יספ
תאלס. שאינו אסטניס ואין דעמו קלה בהם תאלס ואע"פ שיבנה
עליהם תרגולת ימים רבים: והוא
שנמלא הדם על הקשר שלה. הוא
זרע של תרגול הקשור בראש הכד
של ביה ומשם יצרת האפרוח מתחלת
וכיון דעדיין הוא שם לא תמסור בשאר
הבינה הלכך אוכל השאר אבל נמלא
על חלמון שלה כולה אסורה כדמפרש
לקמן דשדא מילכל כבולה תפסר
הקלקול כבולה: על חלבון. על הקשר
כדאמין: תלל. לשון שיעול ורעוהא:
איפכא פני פנא קמיא דא"י. תלל
אחד היה שונה אותה לפניו איפכא לא
שנו אלף שנמלא על חלמון שלה: ואפי
הוא דפרסא הכי. כדאמין לא שנו
אלף על חלבון: יענים. אלמא יענה
שמה ולא נת היענה: ואכל כנסוס
יענה. ואי ביה יענה כלום יש להם
פה: וענה לו ב'. והכי משמע כלל
העשו על בני יענה: סכדני וגו'.
ואי ביה מאי כבוד דעמי למענד:
תתמי

דעוף מעוף ילפינן אע"פ זה מין הימר אבל ביה השך אדרבה
מסתברא דילפינן מנומאה כדדרישין פרק העור והרוטב ולקמן קמי:
לעומאה בענין ריקוס כדכתיב השך מה שך ריקס אף ביה שך
שריקס ושפיר ילפינן איסור מנומאה כיון דאשכחן במסכת מעילה

לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם
א"מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא תנו רבנן
16 יעולי ביצים מותרות: ביצים מותרות
נפש יפה תאכלם ונמצא עליה קורט רבי
זורק את הדם ואוכל את השאר אשר רבי
ירמיה והוא שנמצא על קשר שלה תני
דוסתאי אבוה דר' אפטוריקי לא שנו אלא
שנמצא על חלבון שלה אבל נמצא על
חלמון שלה אפי' ביצה אסורה מאי מעמא
דשדא תכלא בכולה א"ל רב גביהה מבי
כת"ל לרב אשי איפכא תני תנא קמיה דאביי
ואביי הוא דתרצה ניהליה הכי אמר חזקיה
מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מן התורה
שנאמר ואת בת היענה וכי בת יש לה
ליענה אלא איזו זו ביצה טמאה ולדמא היינו
שמייירו לא סלקא דעתך דרתיב יבת יענו
לאכור כיענים במדבר ולא והא כתיב יאעשה
מוסר כתנים ואכל כבנות יענה כיענה זו
שמתאבלת על בניה והא כתיב ושכנו שם
ששוכנת עם בניה והכתיב תכבדני חית
השדה תנים ובנות יענה ואי
סלקא דעתך ביצה ביצה בת מימר שירה
היא אלא כתיב היענה וכתוב
בת היענה ושאיני הכא דפסק ספרא
לשתי תיבות ומדפסיק להו ספרא
בתרי

היה טמאה שנמשכה עם הטוהרה: מוסרופ.
הטוהרין דמיא בעלמאס הוא ולא יבני עמלא באחריתא: בנים
מורוס. שאינן של זכר ואין אפרוח קלוח בהם לטולס: נפש יספ
תאלס. שאינו אסטניס ואין דעמו קלה בהם תאלס ואע"פ שיבנה
עליהם תרגולת ימים רבים: והוא
שנמלא הדם על הקשר שלה. הוא
זרע של תרגול הקשור בראש הכד
של ביה ומשם יצרת האפרוח מתחלת
וכיון דעדיין הוא שם לא תמסור בשאר
הבינה הלכך אוכל השאר אבל נמלא
על חלמון שלה כולה אסורה כדמפרש
לקמן דשדא מילכל כבולה תפסר
הקלקול כבולה: על חלבון. על הקשר
כדאמין: תלל. לשון שיעול ורעוהא:
איפכא פני פנא קמיא דא"י. תלל
אחד היה שונה אותה לפניו איפכא לא
שנו אלף שנמלא על חלמון שלה: ואפי
הוא דפרסא הכי. כדאמין לא שנו
אלף על חלבון: יענים. אלמא יענה
שמה ולא נת היענה: ואכל כנסוס
יענה. ואי ביה יענה כלום יש להם
פה: וענה לו ב'. והכי משמע כלל
העשו על בני יענה: סכדני וגו'.
ואי ביה מאי כבוד דעמי למענד:
תתמי

רסו א מ"י פ"ג מהלכות
מ"ה הלכה י' סג
לחין קלג טושי"ט י"ד
סמון פי טעף ה ופי טו
טעף ב:
רסח ב מ"י סג סג
טושי"ט י"ד פי טו
ס"ה:
רסג ב מ"י סג הלכה ט
סג סג טושי"ט
י"ד פי טו טעף א:
ער ד ה סג טושי"ט
סג טעף ג:
רעא א מ"י סג הלכה ב:

שיטה מקובצת

16 שהאפרוח נוצר ממו
והוא דש"י במסכת
כריתות: 17 ואחר דם אינו
בא ליצירת האפרוח אלא
מחמת נשיה תרגול
התרגולת והא:

רבינו גרשום

בעלמא: יעולי: ביצים
מאכל שנמשלו בו ביצים
טמאין. ביצי' המותרות
קורבין והוא שנמצא דם
על קשר שלו כלומר מה
שאני א זורק את הדם
ואוכל את השאר שנמצא
דם על קשר שלו. רש"י
תיכילא כבולה. כלומר כבד
מפחד הדם על כל הביצה
טולה ודמי כמו שיש בו
אסורה: א"ל תנא איפכא
תנא קמיה דאביי כלומר
הכי תנא קמיה לא שנו
אלא שנמצא דם על חלמון
שלו אבל נמצא דם על
חלבון שלו אסור ואביי
תירצה הכי: ל"ד ס"ד דרבי
כיענים מספר. כלומר
ודאי לית שמה בת יענה
דקא חוין רתיב יענים
ולא כתב בת: